

Editoriaal

Eric Swyngedouw, sociaal geograaf aan de universiteit van Manchester hield onlangs een lezing op uitnodiging van de Louis Paul Boonkring. Zijn stelling was dat in steden als Brussel steeds minder ruimte is voor politiek debat en dat stedelijk beleid eigenlijk neerkomt op het beheren van de gevolgen van economische globalisering. Ook Loïc Wacquant, wereldvermaard socioloog en specialist inzake stedelijke armoede was recent in het land om zijn boek *Paria's van de stad* te promoten. Hij wijst er op dat het verzet van stedelijke armen tegen hun van bovenaf opgelegde levensomstandigheden zich steeds minder uit in de traditionele vormen van politieke en sociale strijd. Sceptis en wantrouwen ten aanzien van de politiek is een al langer gekend fenomeen. Het toenemend *infrapolitiek protest* dat zich o.a. uit in illegale activiteiten, verstoring van de openbare orde, diefstal en vandalisme trekt evenwel de meeste aandacht en is voorwerp van een nooit eerder geziene veiligheidsobsessie. De twee trends waarop Swyngedouw en Wacquant ons opmerkzaam maken, vormen ongetwijfeld de hoekstenen voor de vaak gesignaleerde kloof tussen burger en politiek en voor het feit dat de democratie in gevaar is wanneer enerzijds grote groepen mensen zich niet meer vertegenwoordigd voelen door hun verkozenen, anderzijds deze laatsten, onder aanvoeren van het algemeen belang, zich vooral laten leiden door specifieke belangen.

De opdracht van een middenveld-organisatie als Samenlevingsopbouw Brussel is in dat verband tweeledig: beleid op alle echelons kritisch tegen het licht houden en langs deze weg mensen kapstokken aanreiken om opnieuw in een politiek project te geloven. Laat er ons in dat verband nog een derde autoriteit op doorreis bijhalen. Tijdens het laatste Kunstenfestivaldesarts liet politicologe en sociaal filosofe Chantal Mouffe zich zeer kritisch uit over de oproep van de Indignadosbeweging om niet meer te gaan stemmen. Welke motieven ook er achter dergelijke oproep mogen schuilen, het is duidelijk dat wij die niet delen. In een project als *Ieders stem telt* in de aanloop van de gemeenteraadsverkiezingen proberen wij juist, door verzuchtingen van bewoners

met programma's van politieke families te confronteren, een broodnodige wisselwerking op gang te brengen. Samenlevingsopbouw Brussel heeft bewoners in een vijftal bevragingen tot actief burgerschap verleid en het resultaat is evenveel nota's waarin hun prioriteiten staan opgesteld. Ze worden in dit nummer in extenso gepubliceerd aangevuld met commentaar uit politieke hoek. Er blijkt al vlug uit dat wijken in de grootstad geen eilanden vormen. Sommige prioriteiten kunnen evengoed gericht worden aan het Hoofdstedelijk Gewest of aan de federale regering, illustreren omgekeerd dat lokale overheden niet over alle hefboomen beschikken om in te grijpen in een plaatselijke realiteit. Sommige verzuchtingen waarin impliciet uitspraken gedaan worden over medebewoners, verraden eigenlijk ook dat deze wijken vele en vaak tegengestelde belangen herbergen. Deze lijsten zijn dus niet representatief, al was het maar omdat alleen al het feit dat een aantal mensen deze stap naar actief burgerschap gezet heeft zorgt voor een belangrijke selectie vooraf. Dat heeft sommige voorstellen gekleurd, en men kan zich ook afvagen of sommige oplossingen wel zoden aan de dijk zullen zetten. Maar zoals de Oostenrijkse schrijver Robert Musil ooit heeft gezegd: „de situatie is totaal anders voor wie ze van bovenuit bekijkt dan voor wie ze van onderuit overdenkt”. Hij had toen wel prostitutie voor ogen, maar het beeld heeft wel aardig aan dat er altijd iets riskants kleeft aan het van buitenaf beoordelen van situaties. Zeker als ook nog eens de belangen van de buitenstaander – in dit geval de organisatie, ook al werkt ze op het terrein – en de insiders die er wonen en leven, in het geding zijn. Liever dan met opgegeven vinger de signalen uit de wijken te „herverpakken”, hebben wij er voor geopteerd onze eigen visie op oorzaken en oplossingen voor problemen in grootstadswijken beknopt te formuleren. Deze tekst vindt de lezer na de prioriteitennota's. Verder nemen we ook verkiezingsmateriaal op van collega-organisaties en geven we uitleg bij een op stapel staande sociale stemtest. Tenslotte en om in dezelfde sfeer te blijven laten we Luc Notredame een tipje van de sluier lichten van die grote gemeentelijke onbekende: het OCMW. (ast.)